

Lieta C-223/19

**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas
Reglamenta 98. panta 1. punktu**

Iesniegšanas datums:

2019. gada 13. marts

Iesniedzējtiesa:

Landesgericht Wiener Neustadt (Austrija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2019. gada 11. marts

Prasītājs:

YS

Atbildētāja:

NK AG

Pamatlietas priekšmets

7096,09 EUR samaksa un nākotnes tiesību konstatācija, pamatojoties uz pensijas līgumu

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Savienības tiesību, it īpaši nediskriminācijas principa, interpretācija, LESD 267. pants

Prejudiciālie jautājumi

1. Vai Direktīvas 79/7/EEK (1978. gada 19. decembris) par pakāpenisku vienlīdzīgas attieksmes principa pret vīriešiem un sievietēm īstenošanu sociālā nodrošinājuma jautājumos un/vai Direktīvas 2006/54/EK (2006. gada 5. jūlijs) par tāda principa īstenošanu, kas paredz vienlīdzīgas iespējas un attieksmi pret vīriešiem un sievietēm nodarbinātības un profesijas jautājumos, piemērošanas jomā ietilpst dalībvalsts regulējums, ja tā rezultātā bijušam darba devējam,

izmaksājot arodpensijas, no tām ir jāietur noteiktas naudas summas, kas skar būtiski lielāku skaitu vīriešu, kuriem ir tiesības saņemt arodpensiju, nekā sievietēm, kurām ir šādas tiesības, un darba devējs ieturētās naudas summas drīkst izmantot pēc saviem ieskatiem, un vai šāds regulējums ir diskriminējošs iepriekš minēto direktīvu nozīmē?

2. Vai Direktīvas 2000/78/EK (2000. gada 27. novembris), ar ko nosaka kopēju sistēmu vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju, piemērošanas jomā ietilpst dalībvalsts regulējums, kas diskriminē vecuma dēļ, jo tas rada izdevumus tikai vecāka gadagājuma personām, kurām ir privāttiesībās balstītas tiesības saņemt arodpensiju, kas tika nolīgta kā tieši definētu pabalstu shēma, savukārt gados jaunākām un jaunām personām, kuras ir noslēgušas līgumus par arodpensiju, šādi izdevumi nerodas?

3. Vai Pamattiesību hartas regulējums, it īpaši tajā paredzētais nediskriminācijas princips, kas izriet no 20. un 21. panta, ir jāpiemēro arodpensijām arī tad, ja dalībvalsts regulējums neietver diskrimināciju, kāda tā ir aizliegta saskaņā ar Direktīvu 79/7/EEK, Direktīvu 2000/78/EK un Direktīvu 2006/54/EK?

4. Vai Pamattiesību hartas 20. un nākamie panti ir jāinterpretē tādējādi, ka tie nepieļauj dalībvalsts regulējumu, kas īsteno Savienības tiesību aktus Pamattiesību hartas 51. panta izpratnē un dzimuma, vecuma, īpašuma vai citu iemeslu, piemēram, īpašuma tiesību attiecību dēļ, kādos pašreiz atrodas šo personu bijušais darba devējs, diskriminē personas, kurām ir privāttiesībās balstītas tiesības saņemt arodpensiju, salīdzinājumā ar citām personām, kurām ir tiesības saņemt arodpensiju, un vai Pamattiesību harta aizliedz šāda veida diskrimināciju?

5. Vai valsts tiesību normas, kas pienākumu veikt maksājumus savam bijušajam darba devējam paredz tikai nelielai personu grupai, kam ir līgumtiesības saņemt arodpensiju tieši definētu pabalstu shēmas veidā, nozīmē diskrimināciju vēl arī īpašuma dēļ Pamattiesību hartas 21. panta nozīmē, ja tas skar tikai personas, kas saņem lielākas arodpensijas?

6. Vai Pamattiesību hartas 17. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj dalībvalsts regulējumu, kas, pamatojoties uz normatīvajiem aktiem un izslēdzot kompensāciju, paredz atsavinoša rakstura iejaukšanos līgumā par arodpensiju tieši definētu pabalstu shēmas veidā, kas noslēgts starp divām privātpersonām, radot izdevumus bijušajam darba ņēmējam, kas bijis nodarbināts uzņēmumā, kas veidojis uzkrājumus arodpensijas izmaksai un neatrodas ekonomiski sarežģītā situācijā?

7. Vai normatīvajos aktos bijušajam darba devējam noteiktais pienākums neizmaksāt personai, kurai ir tiesības saņemt arodpensiju, nolīgtais atlīdzības (nolīgtais arodpensijas) daļas, kā līgumu slēgšanas brīvības pārkāpums nozīmē iejaukšanos darba devēja tiesībās uz īpašumu?

8. Vai Pamattiesību hartas 47. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj dalībvalsts regulējumu, kas ar normatīvajiem aktiem īsteno atsavināšanu un neparedz citu atsavināšanas novēršanas iespēju kā prasības par zaudējumu atlīdzību un atsavinātās summas atmaksu celšanu pret atsavināšanas labuma guvēju (bijušo darba devēju un maksātāju saskaņā ar pensijas līgumu)?

Atbilstošās Savienības tiesību normas

LESD, konkrēti – 157. pants

LES, konkrēti – 2. un 3. pants

Eiropas Savienības Pamattiesību harta, konkrēti – 17. pants, 20. un nākamie panti, 47. un 51. pants

Padomes Direktīva 79/7/EEK (1978. gada 19. decembris) par pakāpenisku vienlīdzīgas attieksmes principa pret vīriešiem un sievietēm īstenošanu sociālā nodrošinājuma jautājumos, konkrēti – 4. panta 1. punkts, 7. pants

Padomes Direktīva 2000/78/EK (2000. gada 27. novembris), ar ko nosaka kopēju sistēmu vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju, konkrēti – 6. pants

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/54/EK (2006. gada 5. jūlijs) par tāda principa īstenošanu, kas paredz vienlīdzīgas iespējas un attieksmi pret vīriešiem un sievietēm nodarbinātības un profesijas jautājumos

Atbilstošās valsts tiesību normas

Niederösterreichisches Landes- und Gemeindebezügesetz [Lejasaustrijas federālās zemes un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums, turpmāk tekstā – “NÖ Landes- und Gemeindebezügesetz”], konkrēti – 24.a pants

Allgemeines Sozialversicherungsgesetz [Vispārīgās sociālās apdrošināšanas likums, turpmāk tekstā – “ASVG”], konkrēti – 711. pants

Sonderpensionenbegrenzungsgesetz [Speciālo pensiju ierobežošanas likums, turpmāk tekstā – “SpBegrG”), konkrēti – 1. pants

Bundesverfassungsgesetz über die Begrenzung von Bezügen öffentlicher Funktionäre [Federālais konstitucionālais likums par valsts institūciju amatpersonu atlīdzības apmēra ierobežošanu, turpmāk tekstā – “BezBegrBVG”), konkrēti – 1. un 10. pants

Pensionsanpassungsgesetz 2018 [Likums par pensiju indeksāciju 2018. gadā, turpmāk tekstā – “PAG 2018”)

Betriebspensionsgesetz [Likums par arodpensijām, turpmāk tekstā – “BPG”), konkrēti – 2. pants

Īss pamatlīetas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

Prasītājs līdztekus valsts pensijai saņem arī arodpensiju no sava bijušā darba devēja, *NK AG*. Pensijas līgumā, kas 1992. gada 2. martā tika noslēgts starp prasītāju un *NK AG*, ir ietverta tieši definētu pabalstu shēma un līguma noteikums par aizsardzību pret naudas vērtības krišanos.

Ar 2010. gada 1. aprīli pēc abpusējas vienošanās tika izbeigts prasītāja darba līgums ar *NK AG*.

Kopš 2010. gada 17. decembra prasītājs līdztekus savai valsts pensijai un pensiju fonda maksātai arodpensijai saņem arodpensiju, pamatojoties uz tieši definētu pabalstu shēmu, par ko 1992. gada 2. martā tika panākta vienošanās ar *EVN AG*.

Kopš 2015. gada 1. janvāra *NK AG* no prasītāja arodpensijas daļas, kas tika nolīgta kā tieši definētu pabalstu shēma, ietur noteiktu summu. Turpretim tā daļa, kas tiek maksāta no pensiju fonda, tiek izmaksāta, neko no tās neieturot.

2018. gada 23. aprīlī *NK AG* rakstiski informēja prasītāju, ka uz viņa arodpensiju attiecoties *PAG 2018* noteikumi un tādēļ 2018. gadā viņa arodpensija netiks indeksēta. Arodpensijas tieši izmaksājamās daļas palielinājumam no 2018. gada 1. februāra būtu bijis jābūt 3 % apmērā.

Pamatlīetas pušu galvenie argumenti

- 1 Prasītājs tiekot diskriminēts galvenokārt dzimuma dēļ vai attiecīgi vecuma un īpašuma dēļ. Turklāt nepamatotas un kompensāciju neparedzošas atsavināšanas dēļ tiekot pārkāptas tādas prasītāja pamattiesības kā tiesības uz īpašumu un, iejaucoties līguma slēgšanas brīvībā, tiekot pārkāptas arī atbildētājas tiesības uz īpašumu. Bez tam prasītājam neesot pieejami efektīvi tiesību aizsardzības līdzekļi pret attiecīgo regulējumu.
- 2 Pamatojoties uz *NÖ Landes- und Gemeindebezüugesetz* 24.a pantu, atbildētājai esot pienākums ieturēt summas, kas ir prasības priekšmets, un, pamatojoties uz *ASVG* 711. pantu, tai esot bijis pienākums 2018. gadā nepalielināt prasītāja arodpensiju. Attiecīgās tiesību normas esot saderīgas ar Savienības tiesībām. Prasītāja izvirzītie argumenti par diskrimināciju dzimuma un attiecīgi vecuma dēļ esot nepiemēroti.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 3 Gan *NÖ Landes- und Gemeindebezüugesetz* 24.a pants, gan *Allgemeines Sozialversicherungsgesetz* 711. pants tika pieņemti *SpBegrG* rezultātā. Ar šo

likumu tika grozīts *Bundesverfassungsgesetz über die Begrenzung von Bezügen öffentlicher Funktionäre, BezBegrBVG*, kura mērķis ir ierobežot valsts institūciju amatpersonu augstos atalgojumus. *BezBegrBVG* piemērošanas joma personām it īpaši tika paplašināta, attiecinot to uz “Revīzijas palātas uzraudzībā esošu juridisko personu bijušajiem darbiniekiem”. Tā kā Revīzijas palātas uzraudzībā atrodas arī uzņēmumi, kas ir privāttiesību subjekti, kuros dominējoša ietekme ir valstij vai atsevišķām federālajām zemēm, ar attiecīgo likumu tiek īstenota ierobežotība, tostarp, individuālos līgumos, kuros darba ņēmējs ar savu darba devēju ir vienojušies par arodpensiju. Attiecīgās tiesību normas tika pieņemtas kā konstitucionāli noteikumi, lai ierobežotu iespēju vērsties pret tām *Verfassungsgerichtshof* [Konstitucionālajā tiesā].

- 4 Austrijas federālās valsts pilnvaru sadalījums nozīmē, ka *SpBegrG* kā federālais likums nevar tieši iejaukties to uzņēmumu darbinieku līgumos, kuri dominējošās ietekmes dēļ, kas attiecīgajai federālajai zemei ir šajos uzņēmumos, ir pakļauti Revīzijas palātas uzraudzībai. Tādēļ *BezBegrBVG* 10. panta 6. punktā tika paredzēts, ka federālās zemes likumdevējam ir tiesības pieņemt federālajiem tiesību aktiem līdzīgus tiesību aktus, kas adresēti tādu juridisko personu darbiniekiem un bijušajiem darbiniekiem, kurās attiecīgā federālā zeme ir noteikta apmēra kapitāldaļu turētāja. Visas federālās zemes nav izmantojušas šo iespēju. Kā liecina izskatāmā lieta, Lejasaustrijā tika pieņemts atbilstošs federālās zemes likums, bet, piemēram, Vīnē šāds likums nav pieņemts.
- 5 Šo likumdošanas normu radītās sekas atspoguļo izskatāmā lieta, proti, akciju sabiedrības, kas tiek kotēta biržā un kurā apm. 51 % pieder Lejasaustrijas federālajai zemei, bijušais vadošais darbinieks pirmoreiz un viņam par lielu pārsteigumu ietilpst *NÖ Landes- und Gemeindebezügesetz* darbības jomā. Pirms grozījumu izdarīšanas attiecīgais likums reglamentēja tikai federālās zemes institūciju amatpersonu atlīdzību, tagad tas skar arī privātus darba un pensiju līgumus. Saskaņā ar *NÖ Landes- und Gemeindebezügesetz* 24.a pantu vecuma pensiju un cita veida pensiju saņēmējiem, kas tās saņem no definētu pabalstu shēmām, ko paredzējušas juridiskās personas, kas akciju kontrolpaketes vai faktiskas kontroles dēļ saistībā ar Lejasaustrijas federālās zemes finansiāliem, saimnieciskiem vai organizatoriskiem pasākumiem ir pakļautas Revīzijas palātas kontrolei, ir jāveic pensiju apdrošināšanas iemaksas. Pensiju apdrošināšanas iemaksas ir jāietur institūcijai, kas veic pensiju izmaksu, un ieturētā summa jānovirza attiecīgajai, balstoties uz federālās zemes normatīvajiem aktiem izveidotai, struktūrai vai attiecīgajam uzņēmumam, kas maksā vecuma pensijas un cita veida pensijas. Saskaņā ar *ASVG* 711. pantu pensiju palielināšana 2018. kalendārajā gadā ir jāsteno nevis, izmantojot indeksācijas koeficientu, bet gan atbilstoši šajā pantā noteiktajai kārtībai.
- 6 *NÖ Landes- und Gemeindebezügesetz* 24.a pantā un *ASVG* 711. pantā ir ietvertas tiesību normas, kas tieši iejaucas noteikumos un nosacījumos attiecībā uz arodpensijas apmēra noteikšanu, ko prasītājam ir tiesības saņemt, pamatojoties uz līgumu ar savu bijušo darba devēju. Tādējādi tās ietilpst Savienības tiesību piemērošanas jomā.

- 7 Viedoklis, ka attiecīgās tiesību normas īsteno Savienības tiesības Pamattiesību hartas 51. panta nozīmē, galvenokārt var tikt pamatots tādējādi, ka sekojoši Savienības primārie un sekundārie tiesību akti ietverot *NÖ Landes- und Gemeindebezüugesetz* 24.a pantā un *ASVG* 711. pantā paredzēto noteikumu būtību:
- LES 2. un 3. pants, kā arī LESD 157. pants, kas atbilstoši Tiesas judikatūrai ir piemērojams arī atlīdzībai, ko saņem no arodpensiju shēmas,
 - Direktīva 79/7/EEK par pakāpenisku vienlīdzīgas attieksmes principa pret vīriešiem un sievietēm īstenošanu sociālā nodrošinājuma jautājumos,
 - Direktīva 2000/78/EK, ar ko nosaka kopēju sistēmu vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju,
 - Pārstrādātā Direktīva 2006/54/EK par tāda principa īstenošanu, kas paredz vienlīdzīgas iespējas un attieksmi pret vīriešiem un sievietēm nodarbinātības un profesijas jautājumos.
- 8 Var atsaukties uz Tiesas spriedumu, 2016. gada 2. jūnijs, C-122/15, kurā, tostarp, ir secināts, ka pabalsti, ko piešķir saskaņā ar pensiju shēmu, kura būtībā ir atkarīga no attiecīgās personas iepriekšējās nodarbinātības, ir saistīti ar attiecīgās personas iepriekš saņemto darba samaksu un tādēļ tie ietilpst direktīvu par vienlīdzīgu attieksmi piemērošanas jomā. (Skat. arī Tiesas spriedumu, 2008. gada 1. aprīlis, C-267/06, *Maruko*).
- 9 Tā kā attiecīgie Austrijas tiesību akti ir tieši piederīgi Austrijas obligātajai pensiju sistēmai, jo tie ar likuma spēku iejaucas privāti nolīgtos pensiju līgumos, tie ietilpstot Direktīvas 79/7/EEK piemērošanas jomā. Turklāt saskaņā ar Tiesas spriedumu, 2011. gada 20. oktobris, C-123/10 (*Brachner*), dalībvalsts pensiju ikgadējās indeksācijas sistēmai ir piemērojama Direktīva 79/7/EEK.
- 10 *NÖ Landes- und Gemeindebezüugesetz* 24.a pantā un *ASVG* 711. pantā tiek nošķirtas personu kategorijas, kas saņem nolīgta arodpensijas, un pret tām tiek īstenota atšķirīga attieksme. Tas notiek tādējādi, ka primāri tiek nošķirtas personas, kuras ir noslēgušas līgumu par arodpensijām tieši definētu pabalstu shēmas veidā, un personas, kuras ir noslēgušas līgumu par arodpensijām citas shēmas (piemēram, pensiju fonda, apdrošināšanas) veidā.
- 11 Tās personas, kuras ir noslēgušas līgumu par arodpensijām tieši definētu pabalstu shēmas veidā, tiek tālāk nošķirtas, ņemot vērā, vai līgums noslēgts ar uzņēmumu, kas pašlaik ir pakļauts Revīzijas palātas kontrolei, vai arī tas ir noslēgts ar kādu citu uzņēmumu. Šajā kontekstā nav nozīmes tam, vai līguma par arodpensiju slēgšanas brīdī uzņēmums bija vai nebija pakļauts Revīzijas palātas kontrolei.
- 12 Attiecīgie noteikumi rada sekojošu nevienlīdzīgu attieksmi:

- Iepriekš minētie Austrijas normatīvie akti neattiecas ne uz vienu personu, kura arodpensiju saņem pensiju fonda vai dzīvības apdrošināšanas shēmas veidā. Šo personu gadījumā nav svarīgi, vai bijušais darba devējs pašlaik ir vai nav pakļauts Revīzijas palātas kontrolei.
 - Iepriekš minētie Austrijas normatīvie akti neattiecas ne uz vienu personu, kura ar juridisku personu ir noslēgusi līgumu par arodpensiju tieši definētu pabalstu shēmas veidā, kuras tiesības saņemt arodpensiju tomēr līdz 2015. gada 1. janvārim ir tikušas kompensētas. Šo personu gadījumā arī nav svarīgi, vai bijušais darba devējs pašlaik ir vai nav pakļauts Revīzijas palātas kontrolei.
 - Iepriekš minētie normatīvie akti attiecas uz visām personām, kuras līgumu par arodpensiju tieši definētu pabalstu shēmas veidā ir noslēgušas ar uzņēmumu, kas ir pakļauts Revīzijas palātas kontrolei. Iepriekš minētie normatīvie akti neattiecas ne uz vienu personu, kura līgumu par arodpensiju tieši definētu pabalstu shēmas veidā ir noslēgusi ar uzņēmumu, kas pašreiz nav pakļauts Revīzijas palātas kontrolei.
 - Iepriekš minētie normatīvie akti neattiecas ne uz vienu personu, kura līgumu par arodpensiju tieši definētu pabalstu shēmas veidā ir noslēgusi ar uzņēmumu, kas gan ir pakļauts Revīzijas palātas kontrolei, tomēr tā akcionārs ir federālā zeme, kas nav pieņēmusi tādu tiesisko regulējumu kāds ir *NÖ Landes- und Gemeindebezüugesetz* 24.a pants, piemēram, Vīne.
 - Iepriekš minētie normatīvie akti neattiecas ne uz vienu jaunāka gadagājuma un jaunu personu, jo Austrijā apmēram kopš 2000. gada vairs netiek slēgti līgumi par arodpensiju tieši definētu pabalstu shēmas veidā. Tādēļ *NÖ Landes- und Gemeindebezüugesetz* 24.a pants un *ASVG* 711. pants attiecas tikai uz personām, kuru pensijas līgumi tika noslēgti līdz 2000. gadam. Tā kā šāda veida pensijas līgumi iepriekš parasti tika slēgti ar personām, kuras attiecīgajā uzņēmumā bija nostrādājušas ilgu laiku un sasniegušas noteiktu vadības līmeni (vidējais darbinieka vecums, noslēdzot šāda veida līgumu, varētu būt vairāk nekā 40 gadi), šobrīd šīs personas ir gados vecas vai pat ļoti vecas. Iepriekš minētie normatīvie akti turpretim neattiecas ne uz vienu jaunāka gadagājuma personu, jo, ja tiek slēgti pensijas līgumi, darba devēji ar viņiem slēdz līgumus par pensiju fondu vai apdrošināšanas shēmām. Šādā veidā attiecīgās tiesību normas nošķir personas, kas ir sasniegušas apmēram 60 gadu vecumu, un personas, kas nav sasniegušas apmēram 60 gadu vecumu.
- 13 Tiesvedībā detalizēti un, atsaucoties uz Austrijas oficiālo statistiku, turklāt vēl arī tika raksturots, ka gan *NÖ Landes- und Gemeindebezüugesetz* 24.a pants, gan *ASVG* 711. pants lielākoties skar arodpensijas, kuras saņem vīrieši. Šī iemesla dēļ paralēlā tiesvedībā, ko izskatīja cita darba un sociālo lietu tiesa, tā *ASVG* 711. pantu nepiemēroja nesaderības ar Savienības tiesībām dēļ.
- 14 Šī nevienlīdzīga attieksme varētu prasītāju diskriminēt pirmām kārtām dzimuma dēļ un attiecīgi vecuma un īpašuma dēļ. Tā būtu pretrunā ne tikai direktīvām par

vienlīdzīgu attieksmi, bet arī vispārējam primāro tiesību nediskriminācijas principam, it īpaši Pamattiesību hartas 20. un nākamajiem pantiem.

- 15 Tā saukto “pensiju apdrošināšanas iemaksu” ieturēšanas par labu atbildētājam mērķim nav jābūt ekonomiskās un/vai tiesiskās situācijas starp dzimumiem izlīdzināšanai un tas tāds nevar būt. Sieviešu situāciju tāpat nevar uzlabot prasītāja arodpensijas nepalielināšana 2018. gadā, kas arī sniedz labumu tikai atbildētājam. Lai sasniegtu dzimumu līdztiesības mērķi, šāda veida pasākumi nav nedz atbilstīgi, nedz vajadzīgi.
- 16 *NÖ Landes- und Gemeindebezüugesetz* 24.a pants, *SpBegrG* pamatnormas vai *ASVG* 711. pants nevarētu atbilst Direktīvas 79/7/EEK 7. pantā paredzētajiem atkāpes piemērošanas nosacījumiem.
- 17 Tiesa spriedumā lietā C-123/10 (*Brachner*) ir secinājusi, ka pensiju ikgadējās indeksācijas sistēma tad, ja tā faktiski skar un nelabvēlīgi ietekmē ievērojami lielāku procentuālo īpatsvaru pensionāru sieviešu nekā pensionāru vīriešu, netieši diskriminējot sievietes un tādējādi pārkāpjot Direktīvas 79/7/EEK 4. panta 1. punktu.
- 18 Ja attiecīgā Direktīvas 79/7/EEK interpretācija ir piemērojama arī pretējai situācijai, proti, ka noteikts tiesiskais regulējums ievērojami vairāk skar vīriešus nekā sievietes, *NÖ Landes- und Gemeindebezüugesetz* 24.a pants un *ASVG* 711. pants netieši diskriminētu prasītāju kā vīrieti.
- 19 Tiesa spriedumā lietā C-123/10 (*Brachner*) ir tieši secinājusi, ka ar pensiju indeksāciju regulējošām tiesību normām katrā ziņā esot jāsauglabā visu pensiju pirktspēja attiecībā uz patēriņa cenu pieaugumu. Šāds mērķis esot arī prasītāja pensijas līgumā ietvertajam indeksācijas noteikumam. Turpretim *ASVG* 711. pants liedz atbildētājam 2018. gadā veikt prasītāja arodpensijas indeksāciju atbilstoši līguma noteikumiem.
- 20 Nošķiršanas kritērijs “Revīzijas palātas īstenotā prasītāja bijušā darba devēja kontrole” nav piemērots, lai nošķirtu starp personu, kuras saņem arodpensiju, kategorijām. Revīzijas palātas īstenotās kontroles mērķis būtībā ir pārbaudīt Lejasaustrijas federālās zemes līdzdalību privātā sektora uzņēmumā, kas ir kotēts biržā, un tai nav nekā kopīga ar prasītāja līgumattiecībām ar *NK AG*. Par to it īpaši liecina apstākļi, ka attiecīgās tiesību normas neattiecas uz ekonomiskā ziņā līdzīgiem arodpensijas līgumiem, kas noslēgti pensiju fonda vai apdrošināšanas shēmas veidā, lai gan Revīzijas palātas īstenotā darba devēja kontrole pēc būtības ir tāda pati. Tādēļ šī kritērija izmantošana iepriekš minētajos normatīvajos aktos, lai nošķirtu starp personu kategorijām, kurām ir tiesības saņemt arodpensiju, *per se* ir diskriminējoša un to nedrīkst izmantot atalgojuma vai attiecīgi arodpensiju diferenciacijai.
- 21 Tādēļ *SpBegrG* un tā rezultātā pieņemtais *NÖ Landes- und Gemeindebezüugesetz* 24.a pants un *ASVG* 711. pants ir tikuši pieņemti tikai tādēļ, lai iejauktos tā sauktos vecos līgumos, kas patreizējiem Austrijas parlamentāriešiem šķita

politiski nepieņemami. Tā kā arodpensiju līgumus tieši definētu pabalstu shēmas veidā ir noslēgušas tikai gados vecas vai pat ļoti vecas personas, turpretim jaunāka gadagājuma personas pārsvarā arodpensijas saņem pensiju fondu shēmas veidā, tā, iespējams, ir netieša diskriminācija vecuma dēļ.

- 22 Attiecīgie Austrijas tiesību akti skar vienīgi personas ar salīdzinoši augstiem līgumiskiem pensijas uzkrājumiem. Tādēļ lielāku arodpensiju samazināšana bez šādu tiesību normu attaisnojošām sabiedrības interesēm varētu nozīmēt arī diskrimināciju īpašuma dēļ.
- 23 Nevienlīdzīgā attieksme, kas rodas, piemērojot *NÖ Landes- und Gemeindebezüugesetz* 24.a pantu un *ASVG* 711. pantu, attiecīgajos normatīvajos aktos netiek pamatota. Vienīgi valdības iesniegtā likumprojekta *SpBegrG* skaidrojumos kā mērķi ir norādīta “nepilnību novēršana speciālo pensiju kontekstā” un “ilgtspējīga pensijas maksājumu finansēšanas nodrošināšana”.
- 24 Šajā ziņā prasītājs norādīja, ka viņš nesaņemot “speciālu pensiju”, bet gan arodpensiju. No attiecīgajiem tiesību aktiem neizrietot, kādas nepilnības jānovērš, piemērojot *NÖ Landes- und Gemeindebezüugesetz* 24.a pantu un *ASVG* 711. pantu. Nedz attiecīgajos normatīvajos aktos, nedz skaidrojumos par tiem netiek definēts, kas ir “nepilnības”, vai attiecīgi, kad ir jāuzskata, ka runa ir par nepilnībām. Arodpensijas raksturojot tas, ka tās pienākoties dažādā apjomā. Prasītājs savu pensijas līgumu ir noslēdzis ar akciju sabiedrību, kas ir kotēta biržā, tagad attiecīgais līgums ir jāizpilda. Fakts, ka eksistē personas, kas saņem mazākas arodpensijas, nevar pamatot attiecīgajos normatīvajos aktos paredzētos diskriminējošos pasākumus.
- 25 Atbildētājas gadījumā “ilgtspējīga pensijas maksājumu finansēšanas nodrošināšana” ir garantēta arī bez diskriminējošiem normatīvajiem aktiem, jo, pamatojoties uz vispārēji piemērojamiem Austrijas normatīvajiem aktiem, atbildētāja jau ir izveidojusi pietiekamus pensiju uzkrājumus. *NK AG* saimnieko veiksmīgi un nekad nav lūgusi federālās zemes vai federālo likumdevēju sniegt tai palīdzību līgumsaistību izpildē saistībā ar arodpensiju izmaksu. Turklāt, pamatojoties uz normatīvo aktu radīto diskrimināciju, “ilgtspējīga nodrošināšana” faktiski arī nebūtu iespējama.
- 26 Nevienlīdzīgo attieksmi, kas rodas, piemērojot *NÖ Landes- und Gemeindebezüugesetz* 24.a pantu un *ASVG* 711. pantu, nevar pamatot ar Direktīvas 2000/78/EK 6. panta 1. vai 2. punktu. Nedz *NÖ Landes- und Gemeindebezüugesetz* 24.a pantam, nedz *ASVG* 711. pantam ir jebkāda ietekme uz nodarbinātības politiku, darba tirgu vai profesionālo izglītību.
- 27 Savienības tiesībām neatbilstošas valsts tiesību normas nedrīkst tikt piemērotas arī starp divām vai vairākām privātām līgumslēdzējām pusēm (skat. Tiesas spriedumu, 2010. gada 19. janvāris, C-555/07, *Küçükdeveci*, un 2005. gada 22. novembris, C-144/04, *Mangold*).

28 *NÖ Landes- und Gemeindebezüugesetz* 24.a pants un *ASVG* 711. pants varētu pārkāpt sekojošas Pamattiesību hartā noteiktas pamattiesības:

- Pamattiesību hartas 17. pantu – Tiesības uz īpašumu: Attiecīgie normatīvie akti īsteno atsavināšanu, nenorādot pamatojumu un neparedzot kompensāciju. Arodpensijas maksātājam, kas izriet no līguma par arodpensiju tieši definētu pabalstu shēmas veidā, saskaņā ar *NÖ Landes- und Gemeindebezüugesetz* 24.a pantu tiek noteikts pienākums ieturēt naudas summu, kas saskaņā ar līgumu ir jāsaņem šī līguma kreditoram, un viņš drīkst šo summu izmantot jebkādiem mērķiem. *ASVG* 711. pants liedz pensijas līguma izpildītājam veikt pensijas vērtības indeksāciju atbilstoši līguma noteikumiem. Nedz federālā valsts, nedz federālās zemes attiecīgajiem pensiju saņēmējiem nekompensē šo atsavināšanu. Papildus prasītāja atsavināšanai attiecīgie noteikumi pārkāpj arī atbildētājas pamattiesības uz īpašumu, iejaucoties tās līgumu slēgšanas brīvībā.

- Pamattiesību hartas 20. un nākamos pantus – Nediskriminācijas princips: Attiecīgie Austrijas normatīvie akti pārkāpj Pamattiesību hartas III sadaļā ietvertu nediskriminācijas principu. Raksturotā nevienlīdzīgā attieksme nav nedz sabiedrības interesēs, nedz tā ir objektīvi pamatota vai atbilstīga. Tā nes labumu tikai pensijas līguma izpildītājam, konkrētajā gadījumā – *NK AG*, kas ir saimnieciski veiksmīga, biržā kotēta enerģētikas un vides nozares akciju sabiedrība.

- Pamattiesību hartas 47. pantu – Tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību: Nedz *NÖ Landes- und Gemeindebezüugesetz* 24.a pantā, nedz *ASVG* 711. pantā nav paredzēti efektīvi tiesību aizsardzības līdzekļi, lai varētu tieši vērsties pret nolīgtais pensijas daļu ieturēšanu. Atsavināšana tiek īstenota tieši ar likumu, bez konkretizējoša tiesību akta, ko varētu apstrīdēt. Arodpensijas līgumslēdzējam pusēm tikai ir iespēja celt civilprasību.

29 Jautājumam, vai nesaderības ar Savienības tiesībām dēļ drīkst nepiemērot *NÖ Landes- und Gemeindebezüugesetz* 24.a pantu un *ASVG* 711. pantu, ir izšķiroša nozīme lietas turpmākajā izskatīšanā un tas vispirms būtu jānoskaidro.